

DET KONGELIGE
FINANSDEPARTEMENT

Toll- og avgiftsdirektoratet
Postboks 8122 Dep

0032 OSLO

Deres ref

Vår ref
08/6189 SL HAS

Dato
16.12.2008

Statsbudsjettet 2009 - toll- og avgiftsetaten - tildelingsbrev

INNHold	Side
1. Innledning	2
2. Formål, utfordringer og risiko	2
3. Hovedmål og styringsparametere.....	4
4. Administrative og andre forhold	15
5. Budsjettildeling	22

Vedlegg 1: Fullmakter

Vedlegg 2: Styringskalender

1. INNLEDNING

I dette tildelingsbrevet meddeles Stortingets budsjettvedtak og Finansdepartementets styringssignaler for toll- og avgiftsetaten i 2009, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Finansdepartementet og St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak.

Styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Toll- og avgiftsdirektoratet består av faste møter og følgende hoveddokumenter:

- Departementets årlige tildelingsbrev
- Direktoratets halvårsrapport
- Direktoratets årsrapport
- Departementets referater fra rapportmøter

De viktigste rammebetingelser for styringsdialogen mellom Finansdepartementet og Toll- og avgiftsdirektoratet er den årlige budsjettproposisjonen for departementet og etatens flerårige strategiplan.

Hovedprinsippet i styringsdialogen er at det skal tilstrebes gjennomgående sammenheng og konsistens mellom de ulike styringsdokumentene. Konkret betyr det at dokumentene på forskjellig vis skal inneholde samme hovedelementer, det vil si at de ulike dokumentene skal reflektere hverandre.

Alle styringssignaler i tildelingsbrevet skal omhandles i årsrapporten. I tillegg skal enkelte signaler også omhandles i halvårsrapporten eller i særskilt rapport når det går fram av brevet.

Styringsdialogens karakter forutsetter at departementets styringssignaler i hovedsak skal være relativt stabile innenfor én og samme strategiperiode for etaten, justert for nødvendige årlige variasjoner.

2. FORMÅL, UTFORDRINGER OG RISIKO

Toll- og avgiftsetatens overordnede mål er å hindre ulovlig inn- og utførsel av varer, og sikre riktig deklarerings, fastsettelse og rettidig innbetaling av toll og avgifter. Dette skal både gi et viktig finansielt bidrag til den offentlige virksomhet og sikre lojal etterlevelse av regelverket for inn- og utførsel. Etaten skal yte god service.

Utviklingen i etatens rammebetingelser preges i betydelig grad av raske endringer i et stadig mer internasjonalt, komplekst og elektronisk basert samfunn. Kravene til oppgaveløsningen i offentlig sektor øker, samtidig som brukerne er mer bevisste og krever mer individuell behandling.

Disse utviklingstrekkene stiller toll- og avgiftsetaten overfor betydelige utfordringer, deriblant:

- Veksten i trafikken over landegrensene stiller økte krav til å avdekke illegale transaksjoner og varer samt hindre innpass av smittsomme sykdommer på dyr, planter og mennesker.
- Internasjonale tollstrategier i EU og WCO med hovedmålsetting om å finne den riktige balansen mellom handelsfasilitering og samfunnsbeskyttelse.
- Tilpasninger til EUs regelverk og nye avtaler om internasjonal handel kan stille krav til etatens regelverksutvikling, IT-systemer, informasjonsvirksomhet og prosedyrer.
- Økende innførsel av varer som krenker immaterielle rettigheter truer både samfunnssikkerhet og helse, samt rettighetshavernes interesser.
- Bruk av ny teknologi for å bedre og effektivisere oppgaveløsningen.
- Større krav til kvalitet på tjenester og produkter.
- Bedre ressursutnyttelse ved effektiv organisering og større vektlegging av økonomi- og resultatstyring.
- Endringer i næringslivets økonomiske rammebetingelser som kan stille økte krav til etatens innkrevingsvirksomhet.

Finansdepartementet er opptatt av at etaten gjennomfører risikovurderinger som ledd i sin interne styring, jf. økonomiregelverket av 2004. Arbeid med strategiplaner og større utviklingstiltak i etaten skal alltid bygge på risikovurderinger.

Risikovurderinger skal integreres i etatsstyringsdialogen etter følgende retningslinjer:

- Etaten skal på overordnet nivå gjennomføre årlige risikovurderinger, som sendes departementet som vedlegg til halvårsrapporten.
- Det skal presenteres oppdaterte risikovurderinger som vedlegg til årsrapporten.
- Risikovurderinger skal relateres til etatens målstruktur.
- Vurdering av høy risiko skal inkludere omtale av risikoreduserende tiltak.
- Endring i risikovurdering og risikobildet skal være fast tema i styringsdialogen.

Departementet viser til etatens risikovurderinger i 2008. Disse vurderingene forteller at etaten anser risikoen som høy (kritisk) for en risikofaktor knyttet til hovedmål 1 og for to risikofaktorer knyttet til hovedmål 2. Det vises til nærmere kommentarer under gjennomgangen av målområdene nedenfor. For øvrig tar departementet risikovurderingene til orientering.

Departementet ber direktoratet i tilknytning til overordnet risikovurdering om å oppdatere etatens mislighetsprofil, jf. tildelingsbrevet for 2008.

3. HOVEDMÅL OG STYRINGSPARAMETERE

Følgende hovedmål gjelder for 2009:

- Hindre ulovlig inn- og utførsel av varer
- Riktig deklarerings og fastsettelse av toll og avgifter
- Rettidig innbetaling av toll og avgifter
- Yte brukerne god service

Departementet er opptatt av at det foreligger en samlet og gjennomgående målstruktur for drift og utvikling av toll- og avgiftsetaten. Det sentrale er her koplingen mellom målnivåene, dvs. hvordan hovedmålene vil bli fulgt opp i praksis. Nedenfor anskueliggjøres dette gjennom systematisk tilordning av bestemte styringsparametere til det enkelte hovedmål, som direktoratet skal følge opp gjennom konkrete resultatmål.

I direktoratets årsrapport skal det ved hjelp av avledede, operative indikatorer kvantitativt belyses i hvilken grad styringsparametrene er fulgt opp. Direktoratet vurderer selv hvilke indikatorer det er hensiktsmessig å anvende. En oversikt som viser hvordan etaten vil belyse og vurdere måloppnåelse for driften av virksomheten i 2009, sendes til departementet innen utgangen av januar 2009.

Hovedmål og styringsparametere for 2009 tilsvarer i hovedsak de målene og parametrene som etaten har arbeidet etter de senere årene. Generelt forventer departementet at resultatene for 2009 skal ligge på minst samme nivå som for 2007, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009). På enkelte områder, blant annet områder som er særskilt styrket i 2009-budsjettet, har departementet forventninger om bedre resultater.

3.1 Hindre ulovlig inn- og utførsel av varer

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten skal utføre effektiv grensekontroll av gods, reisende og transportmidler.

3.1.1 Risikovurderinger

I etatens risikovurderinger i 2008 vurderes risikoen som høy for følgende faktor:

- manglende tilstedeværelse, teknologi og utstyr

Departementet mener det må iverksettes tiltak for bringe risikoen innenfor en definert toleransegrense. I budsjettet for 2009 er både grensekontrollen og valutakontrollen styrket, jf. nedenfor. Direktoratet skal angi status for risikoreduserende tiltak i forbindelse med etatens risikovurderinger i 2009.

3.1.2 Styringsparametere ordinær drift

- Antall godskontroller
- Treffprosent for godskontroller
- Antall kontroller av reisende
- Treffprosenten for kontroller av reisende
- Antall kontroller av transportmidler
- Treffprosenten for kontroller av transportmidler
- Antall avdekkede alvorlige overtredelser

3.1.3 Styringsparametere utviklingstiltak mv.

- *Styrking av grensekontrollen*

Det har vært en kraftig økning i gods- og passasjertrafikken til og fra Norge, og veksten i flytrafikken har vært spesielt stor. Det har i tillegg vært en stor vekst i ferjetrafikken.

Departementet legger til grunn at direktoratet tilstreber å opprettholde kontrolldekningen og tar sikte på å øke antall kontroller. Det er videre behov for å prioritere kompetanseutvikling og kontrollmetodikk i kontrollarbeidet. For 2009 er det vedtatt en økning på 16 mill. kroner til grensekontrollen spesielt ved flyplasser og ferjeterminaler. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen også i halvårsrapporten for 2009, blant annet om bemanningssituasjonen.

- *Tiltak mot valutasmugling*

Valutasmugling er et betydelig internasjonalt problem, og det er grunn til å anta at beslagstallene er lave i forhold til hva som smugles. For å øke treffsikkerheten i valutakontrollen bør underrettingsarbeidet og samarbeidsrelasjonene med sikkerhetskontrollen på flyplassene styrkes. Det er i tillegg ønskelig å forbedre tilsyn og kvalitetssikring av de beløp som faktisk deklarerer. Det må videre vurderes å etablere et forpliktende, tverretatlig samarbeid med politi og skattemyndigheter på dette området. Det er ønskelig at etaten prøver ut tjenestehunder i søk etter valuta ved de største flyplassene. For 2009 er det avsatt 4,9 mill. kroner til økt innsats mot smugling av valuta. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen også i halvårsrapporten for 2009.

3.2 Riktig deklarerer og fastsettelse av toll og avgifter

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten skal sikre at brukerne får fastsatt korrekt toll og avgift, og selv bidrar til dette gjennom mest mulig korrekt deklarerer.

Toll- og avgiftsetaten håndhever et omfattende regelverk. Forenkling og modernisering av gjeldende bestemmelser vil kunne gi bedre grunnlag for en effektiv og riktig håndhevelse og etterlevelse av bestemmelsene. Det er også viktig at bestemmelsene gjøres lett tilgjengelig for brukerne.

3.2.1 Risikovurderinger

I etatens risikovurderinger i 2008 vurderes risikoen som høy for følgende faktorer:

- for lav kontrollfrekvens og kapasitet i forhold til kontrollbehov
- ikke god nok datakvalitet og reviderbarhet i Vegvesenets grunndata

Departementet mener det må iverksettes tiltak for å bringe risikoen innenfor en definert toleransegrense. Når det gjelder datakvalitet og reviderbarhet i Vegvesenets grunndata, er det vegmyndighetene som er ansvarlig for dette. Departementet ber imidlertid om at direktoratet har tett kontakt med vegmyndighetene, slik at risikoen for feil holdes lavest mulig. Direktoratet skal angi status for risikoreduserende tiltak i forbindelse med etatens risikovurderinger i 2009.

3.2.2 Styringsparametere ordinær drift

- Antall dokumentkontroller på innførsel
- Antall dokumentkontroller på utførsel
- Antall fysiske kontroller på innførsel
- Antall fysiske kontroller på utførsel
- Antall toll- og avgiftsrevisjoner (virksomhetskontroller)
- Antall avdekkede, alvorlige overtredelser
- Antall oppgavekontroller av registrerte særavgiftspliktige

Resultatene i 2007 avdekket forbedringspotensial blant annet når det gjelder toll- og avgiftsrevisjoner. Det vises til budsjettstyrking av dette området under omtalen nedenfor av skatte-, toll- og avgiftskriminalitet.

3.2.3 Styringsparametere utviklingstiltak mv.

- *Nye TVINN*

Departementet forutsetter at Toll- og avgiftsdirektoratet prioriterer arbeidet med Nye TVINN og at arbeidet med fase 1 av delprosjektene ELFOR (elektronisk forhåndsvarsling) og AUTOR (autorisasjonsordninger) ferdigstilles senest innen 1. juli

2009. Dette er tidspunktet for EUs iverksettelse av reglene om forhåndsvarsling. Blant annet fordi forhandlingene med EU pågår parallelt med utviklingen av løsningene, representerer denne fristen en stor utfordring for delprosjektene. Når EUs hovedkrav er tilfredsstilt, skal arbeidet med delprosjektene fase 2 starte. Fase 2 vil blant annet omfatte de resterende oppgavene knyttet til forhåndsvarsling, autoriseringer og risikovurderinger.

Prisjustert kostnadsramme for prosjektet er 184,8 mill. kroner. I budsjettforslaget for 2009 er det avsatt 40 mill. kroner til prosjektet. Departementet ber om at prosjektplan og kostnadsramme gjennomgås på nytt med utgangspunkt i prosjektets mandat og forhandlingene med EU.

Departementet ber om at det, i tillegg til i kontaktforumsmøter, rapporteres om prosjektet også i halvårsrapporten for 2009. Revidert prosjektplan framlegges senest i forbindelse med bidrag til proposisjonstekst for 2010.

- Forhandlinger med Kommisjonen om forhåndsvarsling og autorisering

Departementet viser til vedtatte endringer i tolloven om elektronisk forhåndsvarsling og autorisering, jf. Ot.prp. nr. 1 (2008-2009). Iverksetting av autorisering skal etter planen skje 1. mars 2009, mens plikten til forhåndsvarsel skal tre i kraft 1. juli 2009.

Toll- og avgiftsdirektoratet har, sammen med Finansdepartementet og Utenriksdepartementet, deltatt aktivt i pågående forhandlinger med Kommisjonen om en avtale med EU med unntak fra krav om forhåndsvarsel av varer mellom Norge og EU. Toll- og avgiftsdirektoratet har også bidratt positivt i arbeidet opp mot Kommisjonen, samt hatt en god dialog med næringslivet underveis i arbeidet med prosjektene. Det vises til omtalen foran av Nye TVINN, herunder delprosjektene ELFOR og AUTOR.

Forskrifter om elektronisk forhåndsvarsling og autorisering må fastsettes tidlig våren 2009 etter å ha vært på høring. Direktoratet må prioritere oppfølging av dette området i 2009, herunder deltakelse i videre drøftinger med Kommisjonen, iverksetting av nye regler og rådgivning til departementet.

- Toll- og avgiftsetatens tilpasninger til Au2sys

Prosjektet Au2sys i regi av Vegdirektoratet medfører omfattende tilpasninger i toll- og avgiftsetatens IT-systemer. Prosjektet er fortsatt under replanlegging hos vegmyndighetene, jf. St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Samferdselsdepartementet. Toll- og avgiftsetatens tilpasninger av egne IT-systemer må skje på bakgrunn av framdriften av relevante deler av Au2sys-prosjektet. Toll- og avgiftsdirektoratet må fortsatt gi oppfølgingen av Au2sys høy prioritet og oppmerksomhet. Departementet ber om at det rapporteres om saken også i halvårsrapporten for 2009.

- Oppgradering av systemet for tariffingsstøtte (TASS)

Departementet viser til at direktoratet arbeider med utvikling av ny IT-løsning til erstatning for dagens klassifiseringsstøttesystem (TASS) og forventer at ny løsning kan ferdigstilles innen utgangen av 2009.

- Redusere skatte-, toll- og avgiftskriminalitet

Skatte-, toll- og avgiftsunndragelser og annen økonomisk kriminalitet fører til en urettmessig og uønsket fordeling av samfunnets ressurser. Regjeringen er opptatt av at arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser skal ha prioritet og et høyt aktivitetsnivå. Etatens arbeid mot svart økonomi skal også omtales i halvårsrapporten. Rapporteringen skal omfatte både aktiviteter og effekter.

Regjeringen har besluttet at det skal startes et arbeid med en ny handlingsplan mot økonomisk kriminalitet. Embetsmannsutvalget mot økonomisk kriminalitet (EMØK) har fått i oppdrag å lage forslag til plan. Toll- og avgiftsdirektoratet har kommet med innspill til tiltak som kan tas inn i planen. Også i det videre arbeidet med utformingen av en ny plan, bør direktoratet være forberedt på å stille ressurser til rådighet

Departementet mener at etaten bør prioritere toll- og avgiftsrevisjoner (virksomhetskontroller) både av allmennpreventive grunner og fordi disse kontrollene har høy treffprosent og store etterberegninger. For 2009 er det vedtatt å styrke etatens arbeid med toll- og avgiftsrevisjoner med 5 mill. kroner. Departementet ber om at det rapporteres om den økte innsatsen også i halvårsrapporten for 2009.

Formålet med det etablerte valutaregisteret og tilhørende regelverk er å forebygge og bekjempe økonomisk kriminalitet og bidra til riktig skatte-, toll- og avgiftsbetaling. Kontroll- og etterforskningsmyndighetene får her tilgang til opplysninger om valutavekslinger og fysiske eller elektroniske overføringer av betalingsmidler inn og ut av Norge. Departementet ber om en redegjørelse for etatens egne erfaringer med søk i valutaregisteret i tillegg til andre etaters søk i registeret. Herunder bes redegjort for hvordan bruk av registeret har bidratt til avdekking av ulovlige forhold og bevis for slike. Det vises for øvrig til omtalen av tiltak mot valutasmugling under hovedmål 1.

I samsvar med Ot. prp. nr. 1 (2008-2009) kapittel 22 er det vedtatt presiseringer i virksomhetskontrollbestemmelsene i skatte-, toll- og avgiftslovgivningen. Det skal utarbeides forskrifter og retningslinjer om gjennomføringen av kontrollene. Departementet forutsetter at toll- og avgiftsetaten ikke benytter såkalt kloning/speilkopiering før regelverket om dette er på plass.

Riksrevisjonen har i Dokument nr. 3:3 (2008-2009) foretatt en undersøkelse av myndighetenes innsats mot økonomisk kriminalitet. Undersøkelsen avdekket blant annet at det i perioden fra 2004 til 2007 bare ble anmeldt mellom 32 og 38 saker fra hele toll- og avgiftsetaten årlig. Toll- og avgiftsdirektoratet har utarbeidet veiledende

retningslinjer til bruk ved vurderingen av om en sak skal anmeldes til politi og påtalemyndighet. Toll- og avgiftsdirektoratet må i 2009 utarbeide en formell instruks på dette området. Departementet har sendt et eget brev om dette 21. november 2008, hvor det også vises til at gjeldende retningslinjer må etterleves.

Toll- og avgiftstaten skal i arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser vektlegge samarbeid med andre kontrolletater og bransjeorganisasjoner for å bedre etterlevelsen av regelverket. Arbeidet mot skatte-, toll- og avgiftsunndragelser er også en prioritert oppgave i internasjonal sammenheng. I OECD er det opprettet arbeidsgrupper der medlemmene utveksler erfaringer og diskuterer mulige tiltak på faglig grunnlag. Tilsvarende tas det initiativ fra Europakommisjonen, samtidig som det skjer en løpende utvikling ved at prinsipielle saker blir behandlet i EU-domstolen og i nasjonale domstoler i medlemslandene. Departementet ber direktoratet sette av tilstrekkelige fagressurser til å følge det internasjonale arbeidet, med sikte på at norske myndigheter skal kunne bidra aktivt i disse prosessene og at kunnskap og erfaringer blir spredd i etaten.

- Forbedrede underretningsrutiner

Departementet viser til at direktoratet arbeider med å utvikle felles underretningsrutiner for områdene fastsettelses-, grense- og virksomhetskontroll. Målet er å sikre bedre og mer lik kvalitet på underretningsproduktene som utarbeides. Departementet ber om å bli orientert om framdriften i arbeidet.

- Utvalg for å bekjempe skatte- og avgiftsunndragelser

Regjeringen har nedsatt et utvalg som skal gå gjennom skatte- og avgiftssystemenes bestemmelser om kontroll- og opplysningsplikt, og komme med forslag til regelendringer og andre tiltak i kampen mot skatte-, avgifts- og tollunndragelser. Toll- og avgiftsdirektoratet er representert i utvalget. Direktoratet må også i 2009 være forberedt til å bidra på annen måte, herunder i utvalgets sekretariat.

- Piratkopier

Produksjon, transport og handel med piratkopier medfører usikkerhet for forbrukerne når det gjelder produktets kvalitet og innhold og kan også utgjøre en trussel mot helse, miljø og sikkerhet. Handel med piratkopier utgjør en raskt voksende form for organisert kriminalitet og innebærer skatte-, toll- og avgiftsunndragelser. Piratkopier gir også økonomiske skadevirkninger for rettighetshaverens konkurransevilkår.

Departementet ber om at direktoratet redegjør for erfaringene med endringene i tolloven i 2007 på dette området. Det bes videre om at direktoratet holder seg orientert om det internasjonale kontrollarbeidet mot piratkopier som foregår i regi av blant annet WCO og EU. Departementet ber direktoratet vurdere å utarbeide strategier og tiltak som kan redusere omfanget av handel med piratkopier, herunder starte samarbeid med andre relevante myndigheter.

- Oppfølging av tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede skadelige arter

Ifølge tverrsektoriell nasjonal strategi og tiltak mot fremmede skadelige arter fra 2007 skal toll- og avgiftsetaten bidra i arbeidet med å hindre ulovlig innførsel av fremmede arter (dyr, planter og mikroorganismer). Videre skal direktoratet i samarbeid med miljømyndighetene heve kompetansenivået i etaten om hva som kan utgjøre en risiko for introduksjon av fremmede arter.

- Grønne skatter

Økt oppmerksomhet om miljøspørsmål bidrar til større interesse for særavgifter som et virkemiddel i miljøpolitikken. På generelt grunnlag bes direktoratet derfor om å bygge opp og sikre kompetansen på dette området, blant annet ved å følge den internasjonale utviklingen. Betydningen av at direktoratet har en løpende beredskap på dette området er stor.

- Ny toll

Lov 21. desember 2007 nr 119 om toll og vareførsel (tolloven), med tilhørende forskrift, vil bli iverksatt 1. januar 2009. Direktoratet bes ivareta det løpende informasjons- og opplæringsbehovet knyttet til det nye regelverket, og fortløpende vurdere behovet for regelendringer.

- Avgiftsvedtakene

I samsvar med St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte- avgifts- og tollvedtak avsnitt 3.1.1 er det vedtatt enkelte tekniske justeringer i avgiftsvedtakene for 2009. Direktoratet er i brev 17. oktober 2008 bedt om å komme med forslag til ytterligere tekniske forenklinger og forbedringer av Stortingets avgiftsvedtak. Direktoratet må være forberedt på å bidra ytterligere i forbindelse med dette arbeidet.

- Teknisk revidert merverdiavgiftslov

Målet med teknisk revisjon av regelverket for merverdiavgiften er å modernisere lovverket, og sikre en helhetlig lovstruktur samt høy brukervennlighet. Utkast til teknisk revidert merverdiavgiftslov har vært på høring. Det tas sikte på å fremme proposisjon for Stortinget i løpet av første halvår 2009. Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet har utarbeidet et forslag til forskrift til ny merverdiavgiftslov. Departementet vil vurdere direktoratenes forslag og ta stilling til hvem som skal sende forskriften på høring. Toll- og avgiftsdirektoratet må i 2009, i samarbeid med Skattedirektoratet, være forberedt på å gjennomgå høringsuttalelsene, bistå departementet i den endelige utformingen av regelverket og sørge for nødvendig opplæring og informasjon.

- Midlertidig bruk av utenlandsregistrert kjøretøy

ESA har gjennom flere år tatt opp problemstillinger knyttet til regelverket for avgiftsfri innførsel og bruk av utenlandsregistrerte kjøretøy, sist ved en grunnlagt uttalelse knyttet til leiebiler. Departementet vurderer å se nærmere på gjeldende regelverk med tanke på behov for endringer, og på muligheten for å innføre en proporsjonal engangsavgift. Toll- og avgiftsdirektoratet må være forberedt på å bidra i arbeidet.

- Måling av administrative byrder knyttet til særavgiftene

I St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak kap. 3.1.2 omtales målingen av de administrative byrdene knyttet til særavgiftene som ble gjennomført i 2005 og forenklingstiltakene som foreslås. Av omtalen framgår at departementet vil vurdere en noe grovere inndeling av alkoholavgiften. Direktoratet må være forberedt på å bidra i dette arbeidet, jf også punkt 4.8.

- Privatimport av alkoholvarer

Helse- og omsorgsdepartementet leder en arbeidsgruppe med representanter fra Finansdepartementet og Justisdepartementet om endringer i alkoholloven og avgiftsregelverket som tillater privatimport av alkoholvarer. Toll- og avgiftsdirektoratet og Helsedirektoratet har også blitt trukket inn i dette arbeidet i 2008. Forslag til regelendringer er sendt på høring høsten 2008. Nytt regelverk vil sannsynligvis tre i kraft 1. juli 2009. Nye regler kan få betydning for toll- og avgiftsetatens oppgaver og kontrollarbeid. Direktoratet bes om å bidra i dette arbeidet.

- Oppfølging av internasjonalt samarbeid på globalt nivå

Departementet ber direktoratet om å bidra i det løpende arbeidet knyttet til Norges deltakelse i World Trade Organization (WTO), og særlig med tollfaglig ekspertise i forbindelse med de pågående forhandlinger under Doha-runden. Direktoratet bes videre følge løpende de internasjonale prosessene som har betydning for toll- og avgiftsetatens ansvarsområder, herunder området sikkerhet og beredskap knyttet til Proliferation Security Initiative (PSI). Direktoratet skal spesielt prioritere arbeidet i World Customs Organization (WCO).

- Oppfølging av internasjonalt samarbeid på regionalt nivå

Departementet ber direktoratet om å bidra i det løpende arbeidet knyttet til Norges deltakelse i toll- og handelspolitiske forhandlingsprosesser, og særlig med tollfaglig ekspertise i forbindelse med framforhandling av nye frihandelsavtaler, herunder initiering av disse (forstudier). Direktoratet bes også om å bidra i forbindelse med oversettelser, utarbeidelse av stortingsproposisjoner og tollmessig iverksettelse av frihandelsavtalene.

Direktoratet bes om å lede den norske deltakelsen i Committee of Origin and Customs Experts (COCE) under EFTA, og i de tilsvarende organer under EØS.

Direktoratet bes også bidra i departementets løpende oppfølging i saker der EFTAs

overvåkingsorgan, ESA, har tatt opp spørsmål under Finansdepartementets ansvarsområder som også berører toll- og avgiftsetaten. Direktoratet forutsettes i denne forbindelse å vurdere behovet for å styrke kompetansen innenfor EØS- og EU-retten.

"Varepakken" er betegnelsen på et sett nye, EØS-relevante rettsakter som skal sikre at medlemsstatene fører tilsyn med at varer som innføres og omsettes i det indre marked er i samsvar med de harmoniserte krav som er gitt i felleskapsretten, blant annet om CE-merking. Kontroll av varer ved grensen tilhører kjerneområdet for tollmyndighetene. Tollmyndigheter kan, i likhet med andre tilsynsmyndigheter, imidlertid få visse nye kontrolloppgaver knyttet til gjennomføringen av rettsaktene, som det tas sikte på å implementere i norsk rett fra 1. januar 2010. En konkretisering av kontroll- og tilsynsoppgavene vil først avklares etter at rettsaktene har vært på offentlig høring. Ifølge Nærings- og handelsdepartementet tas det sikte på at høringen vil foretas i løpet av første halvår 2009. Direktoratet bes følge utredningsprosessen ledet av Nærings- og handelsdepartementet, slik at etaten er forberedt på nye kontrolloppgaver som kan bli aktuelle, samt utrede eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser.

WHO-protokoll om ulovlig handel med tobakksprodukter

En ny protokoll under WHO's rammekonvensjon om forebygging av tobakksskader er under utarbeidelse. Protokollen skal omhandle forpliktende tiltak mv. i kampen mot ulovlig handel med tobakksprodukter etter artikkel 15 i konvensjonen. Eksempler på tiltak er lisensiering, merking, registrering, overvåkning og generelt strengere kontroll med tobakksindustrien.

Andre forhandlingsrunde i WHO fant sted i uke 43 i 2008. Innspill fra Finansdepartementet, Toll- og avgiftsdirektoratet og Justis- og politidepartementet ble koordinert ved Helse- og omsorgsdepartementet. Protokollen kan være av betydning for toll- og avgiftsetatens arbeide. Direktoratet kan bli bedt om innspill og om å delta aktivt i det videre arbeidet med protokollen.

- Mer fleksibel og effektiv fastsetting og innkreving av motorvognavgifter

Innretningen av motorvognavgiftene har stor provenymessig betydning, og avgiftene ivaretar sentrale politiske målsettinger. Det er samtidig stor internasjonal oppmerksomhet rundt motorvognavgiftene, og avgiftene er gjenstand for unndragelser. Toll- og avgiftsdirektoratet vil ha en sentral rolle i den løpende utviklingen av motorvognavgiftene. Finansdepartementet ber direktoratet sikre kompetansen på dette området.

Vedrørende innkreving av årsavgift på motorvogner forventer departementet at toll- og avgiftsetaten viderefører samme opplegg som i 2008, og at oversendelse av misligholdte krav til Statens innkrevingssentral skjer til avtalt tid.

3.3 Rettidig innbetaling av toll og avgifter

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten på en effektiv måte skal sikre at provenyanslagene i Stortingets toll- og avgiftsvedtak kan innfris, og at andelen innbetalt beløp av fastsatt beløp er så høy som mulig.

3.3.1 Styringsparametere ordinær drift

- Akkumulerte restanser (eksklusive kontrollkrav)
- Årets restanser (eksklusive kontrollkrav)
- Restansenivået på kontrollkrav
- Saldo på interimskonti (eksklusive gjennomgangskonti)

I halvårsrapporten for 2008 viste direktoratet til at restansenes utvikling indikerer en viss konjunkturedgang. Departementet forutsetter at direktoratet aktivt følger med i utviklingen på dette området, og at innkrevingsvirksomheten innrettes etter dette.

3.3.2 Styringsparametere utviklingstiltak mv.

- Oppfølging av NOU 2007: 12 Offentlig innkreving

Innkrevingsutvalget avga sin innstilling i november 2007. Høringsrunden ble gjennomført medio 2008. Det forventes at Finansdepartementet skal følge opp utredningens kapittel 6 (tiltak knyttet til innfordringsfasen). Det kan være aktuelt med bistand fra Toll- og avgiftsdirektoratet i dette arbeidet.

3.4 Yte brukerne god service

Hovedmålet dreier seg om at toll- og avgiftsetaten skal framstå som en moderne, effektiv og servicepreget virksomhet.

Det er viktig at næringsliv og publikum er kjent med de ulike bestemmelsene som håndheves av toll- og avgiftsetaten. Etaten må derfor prioritere å legge til rette for veiledning og informasjon til brukerne på en best mulig måte. Nyregistrerte særavgiftspliktige virksomheter skal fortsatt få særskilt veiledning fra etaten.

3.4.1. Styringsparametere ordinær drift

- Brukerundersøkelser (jf. punkt 4.11)
- Saksbehandlingstid for søknad om tollkreditt
- Saksbehandlingstid for søknad om avgiftsmessig statusendring for kjøretøy
- Saksbehandlingstid for søknad om klassifisering av varer i henhold til tolltariffen
- Saksbehandlingstid i direktoratet for klage på særavgifter
- Andel nyregistrerte som gis særskilt veiledning

3.4.2. Styringsparametere utviklingstiltak mv.

- Forenklet prosedyre for lavverdisendinger

Sendinger fra utlandet med vareverdi inntil 200 kroner er toll- og avgiftsfrie med visse unntak. Innførsel av varer med vareverdi over 200 kroner må fortolles, slik at det skal betales merverdiavgift og eventuell toll og særavgifter for varen. Departementet ba i tildelingsbrevet for 2007 om at direktoratet vurderer mulige løsninger som sikrer at fortolling kan skje på en mest mulig enkel og effektiv måte, samtidig som avgiftsoppkrevingen sikres. I denne forbindelse ble direktoratet blant annet bedt om å følge opp forslaget om å innføre en generell godkjenningsordning for autorisasjoner med sikte på å etablere den tidligere pilotordningen som en permanent ordning så raskt som mulig. I halvårsrapporten for 2008 ble det rapportert at dette arbeidet var forsinket. Departementet ber derfor om at denne prosessen følges opp og at det rapporteres om status allerede i årsrapporten for 2008.

- Fortollingsautomater for reisegods

Det er ønskelig å forenkle og effektivisere fortolling av varer. Fortollingsautomatene ble våren 2007 utplassert på tre steder i landet. Erfaringen med automatene er gode. Departementet legger til grunn at det i løpet av 2009 utplasseres inntil 20 flere fortollingsautomater på steder hvor trafikken gir grunnlag for det.

- Elektronisk fakturering

Finansdepartementet ber Toll- og avgiftsdirektoratet fortsette arbeidet med elektronisk fakturering av tollkreditt og dagsoppgjør. Departementet legger til grunn at edifactløsningen for dagsoppgjørskundene og elektronisk fakturering av tollkreditt settes i produksjon i løpet av 1. halvår 2009.

- Elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver

Finansdepartementet ber Toll- og avgiftsdirektoratet fortsette arbeidet med et system for elektronisk innrapportering av særavgiftsoppgaver. Departementet legger til grunn at en slik innrapportering etableres via Altinn i samsvar med St.meld. nr. 17 (2006-2007) om regjeringens felles politikk for IKT i offentlig sektor. Det vises til punkt 4.9.

- Kvalitetsmåling av saksbehandlingen

Direktoratet bes fortsette arbeidet med kvalitetsmålinger av saksbehandlingen i etaten. Det er vesentlig at etatens brukere opplever lik behandling i tollregionene. Saksbehandlingen i etaten skal ha god kvalitet og skal utføres innen de angitte frister. Arbeidet skal danne grunnlag for en vurdering av saksbehandlingskvaliteten i regionene. Behov for forbedringstiltak på dette området skal også vurderes. For øvrig vises til punkt 4.5. Direktoratet skal rapportere om dette arbeidet også i halvårsrapporten.

4. ADMINISTRATIVE OG ANDRE FORHOLD

4.1 Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

I vedlegg 1 omtales to typer *budsjettfullmakter*. De første er fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, og som delegeres for 2009, jf. punkt A. Så følger fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som Toll- og avgiftsdirektoratet må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. punkt B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til direktoratet ved egne brev, jf. punkt C.

4.2 Budsjett- og resultatrapportering

Årsrapport og halvårsrapport

Toll- og avgiftsdirektoratet skal utarbeide en *årsrapport* for virksomheten i 2009, som sendes Finansdepartementet senest 22. februar 2010. Årsrapporten skal gi en best mulig oversikt over toll- og avgiftsetatens drift og utvikling i budsjettåret. Rapporten bør struktureres etter inndeling i hovedmål, styringsparametere samt administrative og andre forhold, jf. pkt. 3 og 4 i dette brevet. Direktoratet skal redegjøre for og vurdere måloppnåelsen og resultatene. Departementet ber om at direktoratet legger økt vekt på analyse av resultatene, blant annet av sammenhengen mellom ressursbruk og resultater.

Årsrapporten skal ha en egen omtale hvor bevilgning og regnskap presenteres og budsjettavvikene kort kommenteres, jf. punkt 5 i dette brevet. I tilknytning til denne omtalen bes direktoratet gi en beskrivelse av og analysere lønnsutgiftene, herunder:

- lønnsglidninger utover lønnsoppgjøret
- hvilken effekt bemanningsendringer i 2009 har hatt på lønnsutgiftene

Direktoratet skal ellers i årsrapporten rapportere særskilt om eventuelle vesentlige avvik fra økonomiregelverket og hvilke tiltak som er iverksatt.

Statistikker og nøkkeltall kan presenteres i vedlegg til årsrapporten. Som vedlegg skal det bl.a. følge en oversikt som viser årsverksressurser fordelt på hovedfunksjoner.

Som vedlegg til årsrapporten skal følge oppdaterte risikovurderinger, jf. halvårsrapporten.

Direktoratet skal utarbeide en *halvårsrapport* per 30. juni 2009, som oversendes departementet senest 25. august 2009. Halvårsrapporten bør være relativt kortfattet og i hovedsak bestå av (a) regnskapsstatus samt budsjettvurdering for hele året, (b)

generell resultatstatus på hvert hovedmålsområde med vekt på eventuelle avvik fra forventet utvikling og (c) vedlagt overordnede risikovurderinger, jf. punkt 2.

Annen rapportering

Det vises til departementets brev av 3. november 2005 vedrørende statusrapport om budsjettsituasjonen. Som det framgår av brevet, skal etaten i tillegg til omtale i årsrapport og halvårsrapport sende en statusrapport om budsjettsituasjonen per 30. september 2009. Denne rapporten skal sendes departementet i tilknytning til etatens eventuelle forslag til endringer i statsbudsjettet i høstsesjonen (nysaldering). Frist for innspill til nysalderingen i 2009 vil meddeles i eget brev fra departementet.

Departementets krav til løpende rapportering på fastsettelses- og innkrevingsområdet framgår av departementets brev av 22. desember 1999. Det vises for øvrig til departementets brev av 19. januar 2006 om rapportering om restanseutvikling.

Når det gjelder rapportering på personalområdet, vises det til punkt 4.7.

Rapportering for øvrig er angitt i styringskalender for 2009, jf. vedlegg 2. Dersom det skulle oppstå en alvorlig, uforutsett situasjon i løpet av 2009, må etaten straks ta kontakt med Finansdepartementet uavhengig av fastsatte rapporteringstidspunkter. Det vises ellers til departementets brev av 17. november 2008 om varsling av hendelser med mulig mediemessig eller politisk interesse.

4.3 Oppfølging av saker fra Riksrevisjonen

Det vises til brev av 27. november 2008 om opplegg for rapportering i forbindelse med oppfølging av riksrevisjonssakene, jf. særlig Dokument 1 (regnskapsrevisjonen). For øvrig vises til Dokument 3-serien (forvaltningsrevisjoner).

Riksrevisjonssaker skal prioriteres.

4.4 Oppfølging av saker fra Sivilombudsmannen

Departementet ber om at Toll- og avgiftsdirektoratet holder seg orientert om og følger opp saker på etatens område som er tatt opp av Sivilombudsmannen.

4.5 Internkontroll

Internkontroll omfatter tiltak og metoder som virksomheten gjennomfører for å forebygge styringssvikt, feil og mangler. Gjennomføring av effektiv internkontroll står sentralt i oppfølgingen av gjeldende økonomiregelverk. Departementet legger til grunn at toll- og avgiftsetaten har en effektiv internkontroll. Toll- og avgiftsdirektoratet bes

rapportere om det er avdekket vesentlige svakheter i internkontrollopplegget og hvilke utbedringstiltak som eventuelt er iverksatt.

Direktoratet bes videre rapportere om internkontrollen har avdekket vesentlige svakheter, feil og mangler i kritiske prosesser og aktiviteter, jf. om risikovurderinger i punkt 2.

Direktoratet bes også om å rapportere om etatens etterlevelse av toll- og avgiftsregelverket. Det vises for øvrig til punkt 3.4.2 om kvalitetsmåling av saksbehandlingen.

4.6 Organisering av etaten

Organisatoriske endringer av større betydning skal presenteres for departementet før formell beslutning tas. Dette gjelder også større endringer i organiseringen av direktoratet.

4.7 Bemanning og personalforvaltning

Rapportering

Toll- og avgiftsdirektoratet har de senere år gitt departementet en særskilt rapport om virksomhetens personalforvaltning mv. Dette er endret slik at sentrale forhold på personalområdet nå inkluderes i den ordinære årsrapporten, mens mer omfattende faktarapportering og utdypning følger som vedlegg til årsrapporten.

Finansdepartementet vil imidlertid fortsatt gjennomføre egne rapportmøter hvor personalområdet gjennomgås.

Bemanning og personalområdet i virksomheten

Den viktigste innsatsfaktoren for toll- og avgiftsetaten er de ansatte. Bemanning og personalforvaltningen, slik som medarbeidernes kompetanse til oppgaveløsning, må knyttes til de ulike hovedmål og styringsparametere for virksomheten. Virksomheten må iverksette tiltak som sikrer virksomhetskritisk kompetanse. Bemanningsutviklingen i direktoratet bør sees i sammenheng med den pågående gjennomgangen av etatsopplæringen og arbeidet med Nye TVINN-prosjektet.

Toll- og avgiftsetaten står overfor mange kompliserte faglige spørsmål som stiller store krav til de ansattes kompetanse. Virksomheten må løpende vurdere behovet for spesialisering og spisskompetanse på utvalgte områder.

I årsrapporten bes virksomheten om å gi en generell vurdering og analyse av personalmessige forhold knyttet til virksomhetens hovedmål og styringsparametere, samt administrative oppgaver:

- Oppfølging av rapporten "Gjennomgang av etatsopplæringen". Dette skal det redegjøres for også i halvårsrapporten
- Bemanningsmessig kapasitet og kompetanse til oppgaveløsning
- Arbeid med kompetanseutvikling, herunder lederutvikling
- Personalmessige forhold ved omstillingsprosjekter

Likestilling

Departementer, etater og andre statlige virksomheter skal arbeide aktivt for å fremme likestilling innenfor sitt fagområde. Det skal redegjøres for dette arbeidet i de årlige budsjettproposisjoner. Virksomheten bes i årsrapporten gi en redegjørelse iht. kravet i likestillingslovens § 1 bokstav a. Tilsvarende redegjørelse bes også innarbeidet i virksomhetens bidrag til budsjettproposisjonen.

Tiltak for å øke kvinneandelen i lederstillinger

Kvinner er underrepresentert i lederstillinger i staten. Toll- og avgiftsdirektoratet bes redegjøre for status og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

Inkluderende arbeidsliv (IA-avtalen)

Partene i arbeidslivet undertegnet 14. desember 2005 en intensjonsavtale om et mer inkluderende arbeidsliv 2006-2009. Avtalen er en forlengelse av avtalen fra oktober 2001, og har som mål:

- Reduksjon av sykefraværet i virksomhetene
- Tilsette og beholde personer med redusert funksjonsevne
- Livsfaseorientert personalpolitikk med sikte på å heve den gjennomsnittlige avgangsalderen

Departementet legger til grunn at det er satt konkrete mål for sykefraværet og ber om at det redegjøres for hvilke konkrete tiltak som er iverksatt for å nå disse tallfestede mål.

Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS)

Toll- og avgiftsdirektoratet har ansvar for at helse, miljø og sikkerhet (HMS) er godt ivaretatt. Departementet ber om en orientering om virksomhetens arbeid på dette området.

Mangfold

Finansdepartementet forutsetter at Toll- og avgiftsdirektoratet iverksetter tiltak for å fremme mangfold i forbindelse med rekruttering, personalforvaltning og i publikumsrettede tjenester. Departementet ber om at virksomheten redegjør for arbeidet på området.

Tiltak for å øke kvinneandelen i lederstillinger

Kvinner er underrepresentert i lederstillinger i staten. Toll- og avgiftsdirektoratet bes redegjøre for status og hvilke tiltak som er iverksatt for å sikre kjønnslikevekt i lederstillinger.

Etikk

Det er viktig at Finansdepartementets underliggende virksomheter utfører sine oppgaver i tråd med statens etiske retningslinjer. Blant annet gjelder dette i kunde- og leverandørrelasjoner. Departementet legger til grunn at statens generelle etiske retningslinjer er fulgt opp i alle ledd i virksomheten og at virksomheten praktiserer egne normer/retningslinjer. Departementet ber om at det rapporteres om status på området generelt.

4.8 Reduksjon av oppgavebyrdene for næringslivet

Reduksjon av byrdene som det offentlige pålegger næringslivet gjennom rapporteringsplikter, er en viktig del av det løpende fornyings- og forenklingsarbeidet.

Elektronisk innrapportering, samordning og gjenbruk av informasjon er sentrale virkemidler for å redusere rapporteringsbyrdene. For å sikre størst mulig samordning og gjenbruk er det besluttet at:

- all elektronisk innrapportering fra næringslivet skal bygge på Oppgaveregisterets metadatabase
- alle offentlige etater skal bruke grunndata fra Enhetsregisteret
- Altinn skal være den foretrukne innrapporteringskanal ved innføring av nye IT-baserte systemer, se nærmere i avsnitt 4.9 nedenfor

Det legges videre til grunn at hensynet til lavest mulig næringslivsbelastning skal veie tungt ved utøvelsen av etatens oppgaver. Etaten plikter å ha en kritisk holdning til om eksisterende og nye oppgaveplikter er nødvendige, blant annet som ledd i forenkling av regelverket. Det vises for øvrig til punkt 3.4. Departementet ber om at det rapporteres om endringen i oppgavebyrden for næringslivet i årsrapporten for 2009.

Det vises også til Regjeringens prosjekt "Kartlegging og forenkling 2006-2009". Målet for prosjektet er å bidra til betydelig reduksjon i næringslivets administrative byrder. Direktoratet må også framover påregne å bli engasjert i dette arbeidet. Departementet ber om status i halvårsrapporten for 2009 for de forenklingstiltak direktoratet meldte inn i forbindelse med Nærings- og handelsdepartementets handlingsplan "Tid til nyskapning og produksjon".

4.9 Elektronisk forvaltning

Toll- og avgiftsetaten skal i tjenesteutviklingen vurdere hvordan IT kan anvendes for å gjøre brukernes møte med det offentlige enklere og frigjøre ressurser for brukerne og etaten.

I St.meld. nr. 17 (2006-2007) har Regjeringen utformet felles politikk for IKT i offentlig sektor. Altinns posisjon som foretrukket portal for dialog med næringslivet, og produksjonslag for elektronisk kommunikasjon mellom det offentlige og brukerne, skal styrkes. Tilsvarende skal Minsides posisjon som foretrukket portal for dialog med innbyggerne, styrkes. Etaten oppfordres til å gjøre relevante elektroniske tjenester tilgjengelige i næringslivsportalen Altinn og i innbyggerportalen Minside. Et sentralt element i den forbindelse er at offentlig sektor skal unngå parallelle investeringer knyttet til produksjon og tilgjengeliggjøring av elektroniske tjenester. Vi viser videre til vårt brev av 29. mai 2008 hvor det stilles krav om særskilt begrunnelse i tilfeller der sektorspesifikke løsninger velges når Altinn kan benyttes til samme formål.

Fornyings- og administrasjonsdepartementet arbeider med å utnytte felleskomponenter som verktøy for elektronisk kommunikasjon mellom det offentlige og brukerne, og det arbeides med en referansekatalog over IKT-standarder for bruk i offentlig forvaltning. Toll- og avgiftsetaten bes følge de tilrådinger om standarder som eventuelt kommer fra regjeringen og vurdere hensiktsmessigheten av å ta i bruk øvrige åpne standarder som beskrives i den referansekatalogen som skal utarbeides. Etaten skal vurdere bruk og utrede konsekvensene for etaten av å følge de internasjonale kriteriene for tilgjengelighet for nettsteder (Web Accessibility Initiative). Etaten skal også vurdere bruk av programvare basert på åpen kildekode.

Toll- og avgiftsetaten bes aktivt å bidra i arbeidet med felles løsninger og åpne standarder, blant annet gjennom deltakelse i Koordineringsorganet for elektronisk forvaltning (KoeF).

4.10 Sikkerhet og beredskap

Finansdepartementet har som mål at det innen departementets ansvarsområde skal være et systematisk samfunnssikkerhetsarbeid og en tilfredsstillende beredskap for å kunne håndtere ekstraordinære hendelser. Som en del av dette forventer departementet at Toll- og avgiftsdirektoratet har foretatt skriftlig kartlegging av risiko og sårbarhet på eget ansvarsområde, har utarbeidet nødvendige beredskapsplaner, og hvert år arrangerer eller deltar i beredskapsøvelser. Finansdepartementets krav og forventninger til beredskapsarbeidet er nærmere omtalt i departementets brev av 7. november 2008. Departementet ber om at Toll- og avgiftsdirektoratet i årsrapporten for 2009 redegjør for sikkerhets- og beredskapsmessige utfordringer som er identifisert, og for det konkrete arbeidet i løpet av året, herunder beredskapsøvelser etaten har gjennomført.

4.11 Evalueringer

Det vises til Reglement for økonomistyring i staten § 16 om evalueringer av virksomhetens oppgaveløsning og virkemiddelbruk. Departementet ber Toll- og avgiftsdirektoratet om å prioritere arbeidet med måling av produktivitet på utvalgte områder, for eksempel i etatens toll- og avgiftsrevisjon (virksomhetskontroller), og å omtale dette også i halvårsrapporten.

Departementet ber direktoratet vurdere å få gjennomført mindre brukerundersøkelser på avgrensede områder..

4.12 Utviklingstiltak og gevinstrealisering

Større fornyings- og effektiviseringstiltak, herunder organisasjonsutvikling og utvikling av ulike informasjons- og kommunikasjonssystemer, innebærer ofte store investeringer. Finansdepartementet forventer at slike utviklingstiltak normalt kjennetegnes ved at den samfunnsøkonomiske nytten overstiger kostnadene, og at tiltakene dermed skal medføre gevinster i form av lavere bemanningsbehov og/eller at tiltakene gir klare resultatforbedringer.

Departementet forutsetter at ethvert utviklingstiltak av en viss størrelse baseres på en nytte-kostnadsanalyse (lønnsomhetsanalyse) som inkluderer en særskilt plan for gevinstrealisering.

4.13 Samarbeid om praksis og retningslinjer for lempning av toll og avgift

Departementet forutsetter at Toll- og avgiftsdirektoratet samarbeider med Skattedirektoratet om utvikling av retningslinjer og praksis etter bestemmelsene i skattebetalingsloven §§ 15-1 og 15-2 om lempning av skatte- og avgiftskrav.

4.14 Kulturhistoriske eiendommer

Regjeringen har fastsatt overordnede retningslinjer for forvaltning av statens kulturhistoriske eiendommer, jf. kgl.res. av 1. september 2006. Dette er meddelt i eget skriv av 6. november 2006 til Toll- og avgiftsdirektoratet, og det legges opp til rapportering om arbeidet med landsverneplan på toll- og avgiftsetatens område. Planen ferdigstilles i løpet av 1. halvår 2009.

5. BUDSJETTILDELING

5.1 Budsjettvedtak

Statsbudsjettet for 2009 vedrørende toll- og avgiftsetatens kapitler 1610 og 4610 ble vedtatt av Stortinget 15. desember 2008, jf. Budsjett-innst. S nr. 6 (2008-2009). Skatte-, avgifts-, og tollvedtak for 2009 for kapitlene 5509, 5511, 5521, 5526, 5531, 5536, 5537, 5541, 5542, 5543, 5546, 5547, 5548, 5549, 5555, 5556, 5557 og 5559 ble gjort av Stortinget 27. november 2008 på grunnlag av Budsjett-innst. S. nr. 1 (2008-2009).

For kap. 1610 er følgende utgiftsramme vedtatt:

Kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten

		(i 1 000 kr)
Post	Betegnelse	Forslag 2009
01	Driftsutgifter	1 219 200
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	94 100
Sum kap. 1610		1 313 300

For kap. 4610 er følgende inntektsramme vedtatt:

Kap. 4610 Toll- og avgiftsetaten

Post	Betegnelse	Forslag 2009
01	Ekspedisjonsgebyr	6 000
02	Andre inntekter	2 300
03	Refunderte pante- og tinglysingsgebyr	2 000
11	Gebyr på kredittdeklarasjoner	260 000
Sum kap. 4610		270 300

Satsene for privatrekvirert tollbehandling er økt med 20 kroner til 300 kroner for 50 pst. overtid, og 20 kroner til 400 kroner for 100 pst. overtid. Ekspedisjonsgebyret er økt med 10 kroner til 170 kroner per påbegynt halvtime.

Det vises for øvrig til omtale av kap. 1610 og 4610 i St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Finansdepartementet (fagproposisjonen).

Videre er følgende avgifts- og tollbevilgninger vedtatt for 2009:

Andre kapitler

			(i mill. kr)
Kap.	Post	Betegnelse	Beløp

Kap.	Post	Betegnelse	Beløp
5509	70	Avgift på utslipp av NO _x i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen	0
5511		Tollinntekter	
	70	Toll.....	2 228
5521		Merverdiavgift	
	70	Avgift (<i>inklusive også skatteetatens del</i>)	205 000
5526		Avgift på alkohol	
	70	Produktavgift på alkoholholdige drikkevarer	11 474
5531		Avgift på tobakkvarer	
	70	Avgift.....	7 618
5536		Avgift på motorvogner mv.	
	71	Engangsavgift på motorvogner mv.	18 800
	72	Årsavgift.....	8 304
	73	Vektårsavgift.....	374
	75	Omregistreringsavgift	2 315
	76	Avgift på bensin.....	7 755
	77	Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift)	8 355
5537		Avgift på båter mv.	
	71	Avgift på båtmotorer	351
5541		Avgift på elektrisk kraft	
	70	Forbruksavgift.....	6 574
5542		Avgift på mineralolje mv.	
	70	Avgift på mineralolje	1 260
	71	Avgift på smøreolje mv.	100
5543		Miljøavgift på mineralske produkter mv.	
	70	CO ₂ -avgift	4 662
	71	Svovelavgift.....	78
5546		Avgift på sluttbehandling av avfall	
	70	Avgift på sluttbehandling av avfall.....	715
5547		Avgift på helse- og miljøskadelige kjemikalier	
	70	Trikloret (TRI)	2
	71	Tetraloret (PER)	3
5548		Miljøavgift på klimagasser	
	70	Hydrofluorkarbon (HFK) og Perfluorkarbon (PFK)	270
5549		Avgift på utslipp av NO _x	
	70	Avgift på utslipp av NO _x	50
5555		Avgift på sjokolade- og sukkervarer	

Kap.	Post	Betegnelse	Beløp
	70	Avgift	1 150
5556		Produktavgift på alkoholfrie drikkevarer mv.	
	70	Avgift	1 686
5557		Avgift på sukker	
	70	Avgift	196
5559		Avgift på drikkevareemballasje	
	70	Grunnavgift på engangsemballasje	780
	71	Miljøavgift på kartong	210
	72	Miljøavgift på plast	88
	73	Miljøavgift på metall	152
	74	Miljøavgift på glass	56

Det vises for øvrig til omtale av kap. 5509, 5511, 5521, 5526, 5531, 5536, 5537, 5541, 5542, 5543, 5546, 5547, 5548, 5549, 5555, 5556, 5557 og 5559 i St.prp. nr. 1 (2008-2009) Skatte-, avgifts- og tollvedtak og St.prp. nr. 1 (2008-2009) Statsbudsjettet (Gul bok).

Finansdepartementet viser til Reglementet for økonomistyring i staten § 6 om departementenes plikt til å gjennomføre stortingsvedtak. For toll og avgifter gjør imidlertid Stortinget også vedtak om satsene. Da består ansvaret for å gjennomføre Stortingets vedtak i å få innkrevd toll og avgiftene i samsvar med de vedtatte satsene.

5.2 Tilsagnsordning vedrørende oppfølging av konkursbo

For 2009 gis Toll- og avgiftsdirektoratet og Skattedirektoratet fullmakt til å stille nye betingede tilsagn om dekning av omkostninger ved fortsatt konkursbo-behandling for til sammen inntil 8 mill. kroner, jf. Budsjett-innst. S. nr. 6 (2008-2009). Denne fullmakten fordeles mellom Skattedirektoratet og Toll- og avgiftsdirektoratet med henholdsvis 7 mill. kroner og 1 mill. kroner.

5.3 Merinntektsfullmakt

For 2009 gis Toll- og avgiftsdirektoratet fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekter under kap. 4610, post 01, jf. Budsjett-innst. S. nr. 6 (2008-2009).

5.4 Budsjettmessige forutsetninger

Generelle forutsetninger

Finansdepartementet understreker at det overordnede kravet til Toll- og avgiftsdirektoratet er å følge opp hovedmålene i tildelingsbrevet med de midler som stilles til rådighet. Direktoratet har ansvaret for å planlegge virksomheten i 2009 slik at målene kan nås innenfor bevilgningsrammene gitt i endelig tildelingsbrev. Departementet forutsetter at vesentlige endringer i budsjettforutsetningene umiddelbart rapporteres til departementet, jf. pkt. 4.2.

Det forutsettes at disponering av vedtatt bevilgning/forbruket for 2009 tar nødvendig hensyn til de begrensninger som her gjøres gjeldende. Departementet understreker samtidig at det ikke må pådras utgifter uten at det er budsjettmessig dekning.

Toll- og avgiftsetaten inngikk i 2008 en avtale med Senter for statlig økonomistyring (SSØ) om anskaffelse av nytt lønns- og personaldatasystem, SAP. Systemet skal etter planen implementeres 1. januar 2009. Avtalefestede kostnader hos SSØ i 2009 beløper seg til 768 000 kroner. I forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 tas det sikte på at dette beløpet rammeoverføres fra kap. 1610 Toll- og avgiftsetaten til kap. 1605 Senter for statlig økonomistyring

Øremerkede bevilgninger

For 2009 er det under kap. 1610 avsatt midler til følgende tiltak, hvor beløpene er å betrakte som øremerket, og ikke kan omdisponeres uten departementets samtykke:

(i 1000 kr)	
Nye TVINN	40 000
Styrking grensekontroll	16 000
Tiltak mot valutasmugling	4 900
Styrking av virksomhetskontrollen	5 000
Sum	65 900

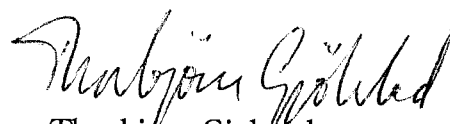
5.5 Tildeling

Under henvisning til ovennevnte og Reglement for økonomistyring i staten § 7 meddeler Finansdepartementet med dette at Toll- og avgiftsdirektoratet i 2009 tildeles og gis adgang til å disponere de bevilgningene som er beskrevet under punkt 5.1.

Med hilsen

Tore Eriksen e.f.
finansråd

Thorbjørn Gjølstad
ekspedisjonssjef

Vedlegg

Gjenpart: Riksrevisjonen

Budsjettfullmakter og administrative fullmakter

Bevilgningsreglementet har flere bestemmelser som gir Kongen fullmakt til å fastsette unntak fra de hovedprinsipper som reglementet ellers er basert på. Reviderte vilkår for bruk av unntaksbestemmelsene ble gitt ved kgl.res. 2. desember 2005 og redegjort for i rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 som ble oversendt Finansdepartementets etater ved brev av 12. desember 2005. Det vises også til veileder for statlig budsjettarbeid utgitt av Finansdepartementet, jf. R-0534 B, som forklarer budsjettfullmaktene nærmere. (Alle rundskriv fra Finansdepartementet finnes på departementets hjemmesider.)

Nedenfor omtales to typer budsjettfullmakter: Først fullmakter som må delegeres for hvert budsjettår, jf. pkt. A. Dernest fullmakter som er delegert Finansdepartementet og som virksomheten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle, jf. pkt. B. I tillegg omtales *administrative* fullmakter som er delegert til Toll- og avgiftsdirektoratet ved egne brev, jf. pkt. C.

A Budsjettfullmakt som må delegeres hvert år og som med dette delegeres

- Det vises til merinntektsfullmakt, jf. pkt. 5.3 og St.prp. nr. 1 (2008-2009).
- For 2009 samtykker Finansdepartementet i at Toll- og avgiftsdirektoratet kan overskride bevilgningen under kapittel 1610, post 01, mot tilsvarende merinntekt under kapittel 4610, post 02. Denne generelle bemyndigelsen har en begrensning på inntil 2 pst. av bevilget utgiftsbeløp.
- Fullmakt til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr (post 01), jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.
- Fullmakt til fortsatt bobehandling, jf. pkt. 5.2 og St.prp. nr. 1 (2008-2009)
- Fullmakt til å inngå leieavtaler (ekskl. husleieavtaler) og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

B. Budsjettfullmakt som er delegert Finansdepartementet og som etaten må søke departementet om samtykke til å benytte seg av i hvert enkelt tilfelle

- Fullmakt til å omdisponere fra post 01 til post 45, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste, jf. Finansdepartementets brev av 22. desember 1993.
- Overskridelse mot innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår, jf. Finansdepartementets brev av 12. desember 2005.

C. Administrative fullmakter

- Fullmakter innen lønns- og personalområdet, jf. Finansdepartementets brev av 17. desember 1999.
- Statens erstatningsansvar, jf. Finansdepartementets brev av 21. mars 2000.
- Eiendomsforvaltning, jf. Finansdepartementets brev av 7. oktober 1993.
- Fullmakt vedrørende økonomisk ansvar for arbeidstakere som har påført staten økonomisk tap, jf. Finansdepartementets brev av 18. desember 2000.

Styringskalender 2009

Toll- og avgiftsdirektoratet

Måned	Aktivitet	Dato
Februar	– Forklaringer til statsregnskapet mv. – Årsrapport for 2008 til FIN – Faglig kontaktmøte	Primo februar 20. februar Ultimo februar
Mars	– Møte. Gjennomgang av personalområdet – Møte. Gjennomgang av årsrapporten 2008 – Medarbeidersamtale mellom finansråden og toll- og avgiftsdirektøren – Innspill til revidert budsjett 2009	Mars/april Mars/april Mars/april Primo mars
April	– Utsendelse av foreløpige budsjettrammer 2010 for toll- og avgiftsetaten fra FIN etter rammekonferansen – FINs referat fra møte om årsrapporten for 2008	Uke 17 Ultimo april
Mai	– Faglig kontaktmøte – Forslag til omtale i St.prp. nr. 1 (2009-2010)	Ultimo mai 28. mai
August	– Innsendelse av halvårsrapport	25. august
September	– Møte vedrørende halvårsrapport 2009 – Faglig kontaktmøte	Uke 38/39 Ultimo september
Oktober	– Regjeringen fremmer St.prp. nr. 1 (2009-2010) for Stortinget – Innspill til nysaldering av budsjettet for 2009 – Statusrapport om budsjettsituasjonen per 30. september 2009	Primo oktober Primo oktober Medio oktober
November	– Foreløpig tildelingsbrev 2010 for toll- og avgiftsetaten fra FIN – Tekniske retningslinjer for arbeidet med statsbudsjettet for 2011 (Budsjettskrivet for 2011) – Forslag til budsjett 2011 fra toll- og avgiftsetaten	Primo november Primo november Ultimo november
Desember	– Tildelingsbrev 2010 for toll- og avgiftsetaten	Ultimo desember